

Biomarint forum v/Jørn Prangerød  
Postboks 5471 Majorstua  
0305 OSLO  
jp@biomarintforum.no  
+4792233897

24.05.2023

971203420  
FISKERIDIREKTORATET  
Postboks 185 Sentrum  
5804 BERGEN

## **Høringsuttalelse - Forslag til utredningsprogram for havbruk til havs**

Vi viser til høringsbrev fra Fiskeridirektoratet datert den 12. april 2023, om forslag til innhold i utredningsprogram for havbruk til havs.

Biomarint forum består av LO med forbundene Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN), Industri Energi, Fellesforbundet, Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund. NHO med Sjømat Norge og Norsk Industri, samt Norges Fiskarlag og Fiskebåt. Sammen representerer vi det brede spekteret av sjømatbedrifter, leverandørbedrifter og ansatte, fiskere, rederier og sjøfolk i hele den biomarine verdikjeden.

Verden består av 70 pst. hav, likevel kommer bare 3 pst. av verdens matproduksjon fra havet. Mer av verdens økende befolkning må kunne mettes av havet. Norge er i en unik posisjon. Vi er allerede en betydelig eksportør av sjømat, men vi både kan og bør utvikle de biomarine næringene videre. Vi kan skape ytterligere eksportverdier for landet, skape flere lønnsomme kompetansearbeidsplasser og bidra til vår forpliktelse til å forsyne verden med trygg og sunn mat på en bærekraftig måte.

Den biomarine næringen og leverandørindustrien er viktig for Norge og ikke minst i en lang rekke kystsamfunn. Med Norges spredte bosetting er næringsklynger viktig for å opprettholde kvalitet og leveringssikkerhet som sjømatverdikjeden har behov for. Den biomarine næringen støtter opp under andre viktige næringsklynger som den maritim- og petroleumsindustri. Næringene benytter også offentlige tjenester og service, og bidrar gjennom det til verdiskaping og bosetting i hele landet.

Havbruk til havs vil i et globalt perspektiv, hvor bærekraftig matproduksjon og fornybare ressurser blir stadig viktigere, bidra til å løfte viktige norsk eksportnæringer. Det vil kunne gi økt sysselsetting og verdiskaping både i næringen, leverandørindustrien og verftene i Norge. Foruten etablering av oppdrettsanlegg i havet må tilhørende smoltanlegg, slakterier, beredskap, logistikk og fartøyteknologier videreutvikles. Dette inngår i en sammenhengende verdikjede hvor særlige krav til HMS, ytre miljø, biosikkerhet og fiskevelferd er viktige forutsetninger for å lykkes. Det

handler blant annet om kvalitet og kondisjonering av smolt og postsmolt, plassering av anlegg i forhold til hverandre, nødvendige kapasiteter og funksjonalitet innen fartøy, logistikk, slakteri og beredskap.

Dette må både forstås og hensyntas når myndigheter og forvaltning skal legge til rette for prosjektrealisering i industriell skala. Lykkes vi med en helhetlig tilnærming hvor vi evner å planlegge godt, vil vi over de neste tiårene kunne produsere flere hundre tusen tonn (om ikke flere millioner tonn) i åpent hav. Det er derfor bra at man i utredningsprogrammet ber aktørene om å redegjøre for mulige samfunnsmessige og samfunnsøkonomiske konsekvenser ved havbruk til havs i de aktuelle områdene. Havbruk til havs er en ny næring og vurderinger knyttet til mulig verdiskaping og sysselsetting, herunder involverte bransjer og mulige ringvirkninger vil være viktige parametere.

For å lykkes med fremtidig verdiskaping fra havbruk til havs må det settes en tydelig ambisjon som følges opp med rammebetingelser. Det er behov for en dokumentasjon av potensialet for bærekraftig mat- og fôrproduksjon i Norge gjennom utvikling av en helhetlig verdikjede for havbruk, samt en synliggjøring av hvilken planmessig og strukturert utvikling som kreves for å trygge mennesker, fisk, materielle verdier og ytre miljø. Områdene må være av et slikt omfang at biosikkerheten mellom produksjonsenhetene ivaretas og produksjon av matfisk i større industriell skala muliggjøres.

Et prosjekt i et utlysningsområde vil forutsette en helhetlig tilnærming hvor det utvikles verdikjeder som tåler fremtid vekst. Dette vil også kunne bidra til et mer forutsigbart potensial og effektiv omstilling av leverandørindustrien og gi en høyere innovasjonstakt. Det er på samme tid svært viktig at dette skjer på en måte hvor en unngår arealkonflikt opp mot andre næringer, særlig i forhold til de tradisjonelle fiskeriene. Det må sikres at de arealer som er best egnet til fiske og produksjon av mat til havs blir avsatt til det. Biomarint forum mener det er behov for en enhetlig og konkret plan for hvordan økt sjømatproduksjon skal sikres parallelt med realisering av andre politiske planer for havvind og nye havnæringer, og ikke minst i forhold til internasjonale og nasjonale prosentmål om vern og beskyttelse av sjøarealer. Tilgang på gode sjølokaliteter vil være en forutsetning for at matproduksjonen har liten miljøpåvirkning og sikrer god dyrevelferd.

Det er også behov for å øke kunnskapen om hva som er mulig mht. fremtidig sameksistens med andre næringer. Kunnskap og erfaringer fra prosjekter på sameksistens bør derfor analyseres og gi anbefalinger for videre planarbeid for næringer til havs. Potensialet for mulige synergier må utredes, f.eks. mulighet for felles beredskap for personell og uønsket utslipp til omgivelsene, logistikk, arealeffektiv bruk osv. I områdene hvor det planlegges havvind kan det f.eks., dersom erfaringsgrunnlag og kunnskap tilsier det, etter hvert kunne etableres havbruk på ledig areal.

I utredningsprogrammet legges det nettopp opp til at konsekvenser for; miljø, andre biomarine næringer, fiskehelse og fiskevelferd, HMS for arbeidstakere, samfunnsmessige virkninger, kulturmiljø og kulturminner, skal vurderes. Biomarint forum støtter en slik tilnærming. Mange av de utfordringene vi ser i dag mener vi vil kunne løses med ny teknologi.

Utredningsprogrammet og de etterfølgende krav i en konsekvensutredning må derfor henge sammen og ikke legge begrensninger i en videre utlysningsprosess basert på eksisterende teknologi og utfordringer, men snarere være åpne for at næringsaktørene skal kunne adressere løsninger. Kravene som stilles til næringen må være teknologinøytrale.

Med hilsen

## BIOMARINT FORUM

Jørn Prangerød (sign.)  
Daglig leder